

Pak nejdeme do prostorů ovládaných negativními emocemi, ale do prostorů, na nichž spočívá Boží požehnání. Jdeme v moci Božího požehnání. Pracujeme v moci Božího požehnání. Setkáváme se s druhými naplněnými Božím požehnáním.

Když se večer podíváme zpět na uplynulý den a na setkání, která proběhla, můžeme ještě jednou to všechno požehnat. Díky požehnání začne všechno vypadat jinak. My sami se budeme tvářit v tvář uplynulému dni cítit docela jinak: naplní nás vděčnost a pokoj. Pak požehnejme ještě i nadcházející noc, aby nám byla opravdu požehnáním.

V noci se odehrávají věci podstatné pro naši duši. Sny jí mohou rozbouřit, nebo jí vlít novou naději. Mohou naplnit naše srdce světlem a ukázat nám cestu, kudy dál. Prosme Boha, aby požehnal i této noci, nejen pro nás samé, nýbrž i noci všech, kteří dnes zápasí s nespavostí, kteří pláčou smutkem a bezradností.

Důvěřujeme při formulaci požehnání vlastnímu srdci.

Požehnání starce Simeona

Lukáš nám vypráví další krásný příběh o požehnání. Když Maria s Josefem přinesli své dítě do chrámu, setkali se tam se starcem Simeonem. Ten vzal dítě do náručí, aby je požehnal. A tím, že chválil Boha, vyslovil i podivuhodná slova o tomto dítěti. V tomto maličkém spatřily jeho oči spásu, světlo k osvětlení pohanů a k slávě izraelského lidu. Je to zřejmě vůbec to nejkrásnější, co lze o nějakém člověku říct: „Když tě vidím, vidím spásu, kterou Bůh lidem připravil.“ Nejhlubším určením každého člověka je to, že slouží druhým ke spáse, aby tak srdce něho mohli dojít uzdravení a dospět k celistvosti.

Rád bych se proto připojil k Simeonovi:

„Vidím v tobě světlo. Jsi paprskem světla v tomto světě. Rozjasňuješ můj pohled. Jsi slávou. V tobě zazářila Boží krása. Vyzařuje z tebe do světa něco z Boží lásky. Díky tobě je na světě světleji a tepleji. V tvé blízkosti je mi dobře u srdce.“

Možná si pomyslíš, že tahle slova nemohou platit o tobě. Přesto platí Simeonovo požehnání i tobě. Neboť i ty jsi požehnan jako Mariino dítě.

Když dítě, kterému Simeon požehnal, dospělo v muže, začalo žehnat ostatním dětem. Lidé se zjevně domnívali, že tenhle Ježíš z Nazareta je skutečně požehnaný člověk. Proto mu přinášeli své děti, aby na ně vkládal ruce a aby jim požehnal (srov. Mk 10,13-16). Přáli si, aby se jejich dětem dostalo podílu na požehnání muže jménem Ježíš. Vytušili totiž, že jeho blízkost je pro jejich děti i pro ně samé blahodárna, že z něho vyzařuje požehnání, vstřícnost, povzbuzení, život a láska. Ježíš bere děti do náručí, vkládá na ně ruce a žehná jim. Toto požehnání je něžné gesto. Svým objetím jim ukazuje, že je do náručí bere Bůh a že je miluje, že je stále obklopuje jeho spásonosná a milující blízkost.

Požehnání by ale nemělo být jen záležitostí otců, matek a jejich dětí. My sami si také můžeme vzájemně žehnat. Chlapec může požehnat křížkem na čele své děvče a dívka zase chlapce.

Tímto láskyplným gestem signalizujeme druhému:

Jsi dobrý takový, jaký jsi. Všeho protikladného v tobě se dotkla Boží láska. Patříš Bohu. Nepanuje nad tebou žádný král nebo císař. Jsi svobodný. Jsi pod Boží ochranou. Jdi svou cestou pod milujícím pohledem Boha, který ti říká: „Vítej v tomto světě. Důvěřuj životu. Jdu s tebou.“

Anselm Grün – Jsi požehnáním

Uvedené knihy je možné zakoupit na adrese www.ikarmel.cz

Prameny, odkazy

Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Misál na každý den liturgického roku; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze ve spolupráci s Karmelitánským nakladatelstvím jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

Další texty v týdnu

Po: Sk 19,1-8; Jan 16,29-33

Út: Sk 20,17-27; Jan 17,1-11a

St: Sk 20,28-38; Jan 17,11b-19

Čt: Sk 22,30; 23,6-11; Jan 17,20-26

Pá: Sk 25,13b-21; Jan 21,15-19

So: Sk 28,16-20.30-31; Jan 21,20-25

7. neděle velikonoční – cyklus B

17. května 2015

Ježíš pozdvihl oči k nebi a modlil se: ¹¹„Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my. ¹²Dokud jsem byl s nimi, já jsem je zachovával ve tvém jménu, které jsi mi dal. Chráníl jsem je, a nikdo z nich nezahynul kromě toho, který propadl záhubě, aby se naplnilo Písmo. ¹³Nyní jdu k tobě, ale toto mluvím ještě ve světě, aby měli v sobě plnost mé radosti. ¹⁴Dal jsem jim tvé slovo. Svět k nim pojal nenávisť, protože nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. ¹⁵Neprosím, abys je ze světa vzal, ale abys je zachránil od Zlého. ¹⁶Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. ¹⁷Posvět je v pravdě; tvé slovo je pravda. ¹⁸Jako jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. ¹⁹A pro ně se zasvěcuji, aby i oni byli posvěceni v pravdě.“

Jan 17,11b-19

Úvod k meditaci

Modlitba „aby byli jedno“ se právem stala mottem ekumenického hnutí. Avšak jednota, za kterou se Ježíš modlí, není pouze jednotou mezi různými křesťanskými církvemi. Je to jakási jednota, od nejmenší po největší: jednota mezi lidmi, v rodinném kruhu, jednota členů jednoho společenství. Z této „každodenní“ jednoty chceme vyjít, abychom dospěli k jednotě všech křesťanů.

Všichni chceme jednotu. Vedle štěstí asi není nic jiného, po čem tak hluboce lidské srdce touží. Ostatně potřeba jednoty je hladem po plnosti bytí. Jsme stvoření pro jednotu, protože jsme stvoření pro štěstí.

Raniero Cantalamessa – Biblické inspirace

Výklad biblického textu

Kontext: Tato modlitba je závěrečnou částí dlouhé Ježíšovy „řeči na rozloučenou. Ježíš připravuje učedníky ke správnému pochopení a zvládnutí situace po své smrti na kříži a svém vzkříšení. Vše, co jim sděluje, je výrazem jeho nesmírné lásky a starostlivé péče. Ježíšovou nejvnitřnější touhou je, aby zůstali na správné cestě a dospěli k cíli, kterým je konečné společenství s Bohem, jeho Otcem.

v. 11: Otče svatý – Ježíš se obrací k Bohu jako tomu, který je svatý, nesrovnatelný, veškeré stvoření převyšující a všemohoucí Bůh. A tento Bůh je Otcem.

zachovej je ve svém jménu ... aby byli jedno jako my – Bůh je má chránit, aby s ním zůstali v jednotě. Tato jednota je však ohrožována světem, který je nepřátelský vůči Bohu a ve kterém učedníci zůstávají.

v. 17: Posvět je v pravdě! – Pravda přišla do světa s Ježíšem. On zjevil doposud skrytého Boha jako Otce. Ježíš tedy své učedníky vymaňuje ze sféry hříchu a posvěcuje je. Způsobuje jejich spojení s Otcem, který je Bůh.

Ježíš neopouští své učedníky. Nenechává je na holičkách. Před svým utrpením se za ně modlí a doporučuje je Otcovi. Tento Otec je svatým Bohem, který převažuje veškeré mocnosti a přispívá na pomoc ve své nezměrné lásce. I po tom, co učedníci vyslechli veškeré Ježíšovo

**T ý d e n
s B o ž í m
s l o v e m**

1. čtení:
Sk 1,15-17.20-26

2. čtení:

1 Jan 4,11-16

Evangelium:

Jan 17,11b-19

Srovnání:

Jan 16,28; 20,31;

10,30; 17,21;

Jan 6,39; 18,9;

13,11; Žl 109,7;

Jan 15,11; 16,24;

1 Jan 1,4;

Jan 15,19; 8,23;

Mt 6,13; 2 Sol 3,3;

1 Jan 5,18;

Jan 17,14;

Jan 20,21;

1 Kor 1,30;

Žid 13,12

vyučování, mohou být naplnění obavami a nejistotami ohledně jejich vlastní existence. Nepřeborným zdrojem důvěry však pro ně má být, že Ježíš se za ně modlí a že Bůh je starostlivou láskou chrání.

K tématu

Když mě někdo poprosí o požehnání

Co to vlastně ode mě lidé žádají, když po skončení přednášky nebo na konci rozhovoru přicházejí s prosbou o požehnání? Kdybych se jich zeptal, proč jim mám požehnat, zřejmě by to ani pořádně nedokázali vyjádřit. Otázku bychom mohli položit také teologicky a zjišťovat tak, jaké má požehnání účinky.

Z psychologie známe, že slova mají skutečnou moc. Požehnání působí stejnou silou, jakou dokáže uskodit kletba. Zlá slova se zaseknou člověku do srdce. Dobrá slova požehnání otvírají prostor života a lásky. Požehnání dokáže změnit situaci, proto nikdy nežehnám výlučně konkrétnímu jedinci, ale vždycky také i jeho konkrétním životním okolnostem.

Slova požehnání dokážou rozplétat zapeklité neshody a uvolnit to, co bylo až dosud blokováno. Když mě někdo požádá o požehnání, snažím se vcítit do něj i do jeho okamžité situace. Mnozí, kteří po skončení přednášky přijdou, abych jim požehnal, mi stručně vylíčí svůj problém. Jistí manželé se mi tak svěřili, že se jejich vztah dostal do hluboké krize. Přáli si právě tohoto vztah požehnání v naději, že se jim podaří znovu nalézt společnou cestu. Někdo by mohl namítnout, že by bylo lepším řešením naučit se nějakým novým komunikačním technikám. Ale ti dva už toho vyzkoušeli mnoho. Chodili na manželskou terapii aby pracovali na tom, aby si lépe porozuměli a aby zacházeli s partnerem citlivěji. Od požehnání očekávali něco jiného. Chtěli být požehnáni Bohem. Chtěli nad sebou pocítit jeho ochrannou ruku, aby mohli ze svých beder shodit tíhu vlastní usilovné snahy. Požehnání jim dodalo naděje, že jejich snaha o lepší vzájemný vztah přece jen může být korunována úspěchem.

Jiná paní se mi svěřila, že trpí strachem. Přála si, abych jí požehnal. Šlo v tomto případě o magické nedorozumění? Snažila se prostě jen zbavit svého trápení? Nebylo by pro ni lepší, kdyby se svými obavami začala komunikovat a dala se jimi vést k Bohu? Když jsem jí žehnal, dělal jsem to s vědomím, že ji to nezabaví všech jejích problémů. Nejprve jsem jí vysvětlil, jak může se svým strachem zacházet, že si jej má připustit a začít s ním hovořit. Požehnání jsem jí ale přesto neodepřel, protože jsem si uvědomoval její touhu, aby na její úzkosti spočinula ochranná Boží ruka a aby do jejích obav vproudila uzdravující Boží láska.

Požehnání nefunguje jako záruka, že se strach už nevrátí. Někteří lidé přicházejí s touto magickou představou, jako by požehnání dokázalo vyřešit všechny jejich problémy, aniž by sami museli hnout prstem. Přesto většina z nich žádá o požehnání proto, že cítí, že pouhé psychologické nástroje na jejich strach nestačí. Přejí si pocítit na sobě Boží požehnání. Nezmizí tak sice všechno, čeho se bojí, ale strach je relativizován. Když obavy opět začnou nabírat na síle, představují si chránící Boží ruce, které vnímají při požehnání.

Přišla za mnou mladá maminka v požehnaném stavu i se svým mužem. Vyprávěla mi o děťátku, které v ní roste. Poprosila mě o požehnání pro šťastný porod a také pro to, aby oba s manželem dokázali přijmout nového človíčka s otevřeným srdcem a byli mu dobrými rodiči. Jiný muž se mi svěřil se svou nemocí. Další paní měla nastoupit následujícího dne do nemocnice a podrobit se závažné operaci. Následující muž se cítil jakoby odříznutý od života. Všichni si přáli požehnání.

Někdy přede mnou stojí dlouhá fronta čekatelů na požehnání. Ještě před pár lety to bylo něco zcela výjimečného. Občas jsem míval zábrany vykonat tak intimní gesto, jakým je vkládání rukou a osobní modlitba za konkrétního člověka, před zraky tolika přihlížejících. Postupně ale, jestliže mám někomu požehnat v halasu a světském prostředí přednáškového sálu, touha lidí přemáhá můj ostych.

Když mě někdo poprosí o požehnání, vložím na něho ruce. Snažím se při tom do něj vcítit a důvěřuji slovům, která ze mě vycházejí. Nechci se prostě jen omezit na ustálenou slovní formuli, ale v požehnání dát konkrétními slovy konkrétní příslib konkrétní osobě. Samozřejmě je možné užít i ustálené formule, a také jí sám někdy využívám. Ale každé požehnání platí konkrétnímu člověku.

Například za ženu, která trpí strachem, se modlím následujícími slovy:

Milosrdný, dobrý Bože, požehnej mé sestře a rozestři nad ní svou ochrannou ruku. Pronikni její strach svým svatým Duchem a dej jí zakusit důvěru, která spí v hloubi jejího srdce. Odejmi ochromující a ničivou moc jejím obavám. Proměň je tak, aby se staly připomínkou tvé láskyplné blízkosti. Posilni ji ve víře, že je i se svým strachem ve tvých dobrých rukou. Pošli jí anděla důvěry, aby ji provázela na její cestě a uváděl ji do stále větší svobody a nových obzorů. Požehnej ti dobrý a milosrdný Bůh Otec i Syn i Duch svatý. Amen.

Mám-li před sebou nemocného člověka, modlím se za to, aby Bůh uzdravil jeho rány a aby jeho nitro stále hlouběji pronikal uzdravující Duch Svätý.

Někdy se sám sebe ptám, jak to asi vypadalo, když žehnal Ježíš. Za ním přece také chodili lidé s prosbou o požehnání. Maminky mu přinášely své děti, aby na ně vložil ruce a aby maličkým požehnal. Přicházeli otcové se svými nemocnými dcerkami a těžko zvladatelnými syny, aby se jich dotkl a požehnal jim. Ježíš zjevně vyzařoval něco, co lidi přitahovalo a co jim dodávalo odvahy požádat ho o požehnání. Někdy mám strach, že ode mě lidé očekávají příliš mnoho. Já přece nejsem Ježíš a nemám kouzlo jeho osobnosti. Spoléhám však na to, že se v jeho jménu může každý křesťan odvážit žehnat druhým v moci jeho Ducha. Proto pokládám za důležité, abych při požehnání nezaplavoval lidi vlastními emocemi, ale abych byl „propustný“ pro Ježíšova Ducha, tak aby on sám mohl mýma rukama proudit na ty, kterým žehnám.

Slova požehnání pro tebe

Požehnání se odepamětí vyjadřuje určitými slovními formulacemi a gesty. V židovství se těší mimořádné oblibě takzvané áronské požehnání. Evangelická církev je často užívají v závěru bohoslužeb. Zní následovně:

Hospodin ať ti žehná a ať je tvou stráží. Ať nad tebou rozjasní svou tvář a smiluje se nad tebou. Ať k tobě obrátí svou tvář a naplní tě svým pokojem. Amen.

V těchto žehnacích slovech vychází najevo něco, co platí pro jakékoli požehnání. V požehnání k nám Bůh obrací svou přátelskou tvář. Je to mateřský Bůh, který se láskyplně sklání právě nade mnou. Zkušenost požehnání má něco společného se základní zkušeností dítěte, které se dívá do přátelské a láskyplné tváře matky sklánějící se nad kolebkou. Život dítěte se může zdárně vyvíjet pouze za předpokladu, že bude stále znovu zakoušet milující blízkost své matky. Něco podobného můžeme říci o požehnání: Můj život se vydaří pouze tehdy, budu-li smět stále znovu prožívat, že ke mně Bůh obrací svou přívětivou tvář. Bůh na mne pohlíží. Jsem vnímán. Jsem milován. V požehnání se setkáváme s mateřským Bohem.

Pohlédnu na druhého, snažím se do něho vcítit, abych si uvědomil, co tento konkrétní člověk potřebuje a po čem z hloubi srdce touží. Požehnání nemá být jen nějaké zbožné odosobněné řečnění bez vztahu ke konkrétní osobě. Má to být osobní zaslíbení a projev sympatie, odpověď na bytostnou touhu a na skutečnou potřebu tohoto člověka.

V posledních letech se dostala do módy irská požehnání. Odrážejí ve svých slovech něco z této mateřské a něžné atmosféry, která by měla být charakteristická pro jakékoli požehnání. Irská požehnání se vyznačují velikou obrazností. Zachycují zkušenost člověka s větrem a deštěm, se sluncem a kvetoucími poli. Můžeme se jimi inspirovat a vytvořit si vlastní žehnací modlitby. Důležité ale je, abychom při jejich formulaci důvěřovali své intuici a říkali jen taková slova, která tryskají ze srdce. Když někomu žehnáme, snažme se do něho vcítit: Co prožívá? Co by potřeboval? Po čem touží? Co bych právě tomuto člověku chtěl od Boha zaslíbit? Mnozí z nás znají takřka výhradně prosebné modlitby. Mají-li před sebou rozhovor, prosí Boha, aby se zdařil, a je to tak správné. Vždyť prosí, aby Bůh té rozmluvě požehnal.

My ale můžeme nad konkrétní situací místo prosebné modlitby vyřknout přímo slova požehnání. Dojde-li ke konfliktu v rodině, ve firmě nebo ve společenství, požehnejme té situaci. Požehnání nám pomůže podívat se na celou záležitost z jiného úhlu. Zjistíme, že situace najednou přestane být diktována pouze nedorozuměním a napětím, nýbrž také Božím požehnáním, které má moc neblahé prostředí kolem nás proměnit.

Ráno můžeme požehnat začínající den. Vyslovme požehnání nade vším, co nás dnes očekává. Vždyť tak projevujeme svou víru, že den, do kterého právě vstupujeme, je zahrnut Božím požehnáním. Kancelář, výrobní hala, obchodní dům, dílna – všechno je zahrnuto Božím požehnáním.